

(๓๑ ทวิ)

คำพิพากษา

สำหรับศาลใช้

คดีหมายเลขดำที่

สพ. ๒/๒๕๕๓

คดีหมายเลขแดงที่

๗๓๔/๒๕๕๔

อำนาจถูกต้อง

Signature

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์

(นางวิไลลักษณ์ พรหมสาธิต)

ศาลอุทธรณ์ภาค ๓

เจ้าพนักงานศาล : นายชัชวาล บุญศิริราชวรวัฒน์

ผู้อำนวยการ : นายประจักษ์ สว่างวิไล

วันที่ ๑๔ เดือน ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๔

21 S.ศ. 2554

ความแพ่ง

องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้

โจทก์

ระหว่าง

- นายนิต ต่อทูน ที่ ๑
- นายเสียน เทียมเวียง ที่ ๒
- นายฉนวนตรี รังรา ที่ ๓
- นายสมาน บานตา ที่ ๔
- นางบัวลา อินอิม ที่ ๕
- นางสาวบัวลัย โยธาธรรม ที่ ๖
- นางปางทอง บานตา ที่ ๗
- นางสำเนียง สายทองเถื่อน ที่ ๘
- นางสายทอง ต่อศิริ ที่ ๙
- นายวรกมล ทองดีนอก ที่ ๑๐
- นายอ่าง เตชบำรุง ที่ ๑๑
- นางละเอียด ชาญชัย ที่ ๑๒
- นายดา ปลื้มวงศ์ ที่ ๑๓
- นายหลิต พิทักษ์พงศ์ ที่ ๑๔
- นางสมสำ ศิลาศรี ที่ ๑๕
- นายเดือน ต่อชีวัน ที่ ๑๖
- นางวิไล แสนสมบัติ ที่ ๑๗
- นายสมพร ต่อวิญญา ที่ ๑๘

ศาลอุทธรณ์ภาค ๓

14 ต.ค. 2554

ศาลยุติธรรม

- ๒ -

นายสอาด นามผา ที่ ๑๙
นายปราโมทย์ ผลภิญโญ ที่ ๒๐
นางอรนุช ผลภิญโญ ที่ ๒๑
นายปุ่น พงษ์สุวรรณ ที่ ๒๒
นายไสว จุลละนันท์ ที่ ๒๓
นางยงต บุญญาชีพ ที่ ๒๔
นายชิตชัย อินอิม ที่ ๒๕
นางประภัสสร อินอิม ที่ ๒๖
นายวิชัย ประไพเมือง ที่ ๒๗
นายเด่น คำแหล้ ที่ ๒๘
นายเจียง แก้วแย้ม ที่ ๒๙
นายแบน บุคดาสุข ที่ ๓๐
นายเลิศ เดชประกอบ ที่ ๓๑ โดยนายสังคม เดชประกอบ
ผู้เข้าเป็นคู่ความแทน

จำเลย

เรื่อง ชับไล่

จำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๒๙ ที่ ๓๑ อุทธรณ์ คำพิพากษา

ศาลจังหวัดภูเขียว ลงวันที่ ๒๘ เดือน เมษายน พุทธศักราช ๒๕๕๓

ศาลอุทธรณ์ภาค ๓ รับวันที่ ๙ เดือน กันยายน พุทธศักราช ๒๕๕๓

โจทก์ฟ้องว่า โจทก์ได้รับอนุญาตให้ทำการปลูกป่า ดูแล และบำรุงรักษา
ตลอดจนการใช้ประโยชน์สวนป่าคอนสาร ซึ่งตั้งอยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติป่าภูซำผักหนาม
ในท้องที่ตำบลโนนคูณ ตำบลห้วยยาง และตำบลทุ่งพระ อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ
เมื่อวันที่ ๑๗ กรกฎาคม ๒๕๕๒ จำเลยทั้งสามสืบเฮ็ดและบริวารร่วมกันเข้ากันสร้าง

- ๓ -

แผ้วถาง หรือกระทำด้วยประการใดๆ อันเป็นการทำลายป่า หรือเข้ายึดถือครอบครองป่า เพื่อประโยชน์ของตนเองหรือผู้อื่นโดยไม่ได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่ หรือยึดถือ ครอบครองทำประโยชน์ หรืออยู่อาศัยในที่ดิน ก้นสร้าง แผ้วถาง หรือกระทำด้วยประการใดๆ อันเป็นการเสื่อมเสียแก่สภาพป่าสงวนแห่งชาติบริเวณแปลงปลูกป่าปี ๒๕๒๒ (๒๕๕๐) ของสวนป่าคอนสารเนื้อที่ประมาณ ๘๔ ไร่ ซึ่งโจทก์ได้ปลูกต้นยูคาลิปตัสอันเป็นไม้เศรษฐกิจ ไว้เต็มแปลง การที่จำเลยทั้งสามสืบเอ็ด และบริวารเข้ายึดถือครอบครองพื้นที่ที่โจทก์ปลูก ต้นยูคาลิปตัส ปลูกเพิงพักอาศัยถาวร และปลูกพืชและไม้ยืนต้นระหว่างแนวต้นยูคาลิปตัส ทั้งยังขัดขวางการเข้าไปดูแล รักษาต้นไม้ของโจทก์โดยตั้งด่านกั้นทางเข้าออก พร้อมจัด เวรยามและชุดรักษาความปลอดภัยสกัดมิให้โจทก์เข้าไปทำการบำรุง ดูแลรักษาต้นยูคาลิปตัส ทำให้ต้นไม้ที่โจทก์ปลูกไว้ไม่เจริญเติบโตตามกรอบเวลา จำเลยทั้งสามสืบเอ็ดและบริวารได้ ตัดฟันต้นไม้บางส่วนในแปลงปลูกป่าของโจทก์ด้วย ทำให้สวนป่าเสื่อมสภาพ และเกิดการ พังทลายของหน้าดิน การกระทำดังกล่าวเป็นการโต้แย้งสิทธิของโจทก์และทำให้โจทก์ได้รับความเสียหาย ขอให้บังคับจำเลยทั้งสามสืบเอ็ดพร้อมบริวารออกจากสวนป่าคอนสารแปลง ปลูกป่าปี ๒๕๒๒ (๒๕๕๐) ในเขตป่าสงวนแห่งชาติป่าภูซำผักหนาม ตำบลทุ่งพระ อำเภอ คอนสาร จังหวัดชัยภูมิ ตามแผนที่พิพาทเอกสารท้ายฟ้องหมายเลข ๖ (ที่ถูกร์ เอกสาร ท้ายฟ้องหมายเลข ๕) ให้รื้อถอนสิ่งปลูกสร้าง และต้นไม้ที่จำเลยทั้งสามสืบเอ็ดและบริวาร ปลูกไว้ในที่ดินพิพาท และปรับสภาพพื้นที่สวนป่าให้กลับคืนสู่สภาพเดิม ห้ามจำเลยทั้ง สามสืบเอ็ดและบริวารเข้าเกี่ยวข้องกับสวนป่าดังกล่าวอีก

จำเลยทั้งสามสืบเอ็ดให้การว่า คณะกรรมการบริหารของโจทก์ไม่ได้มอบ

- ๔ -

อำนาจให้นายมณฑุศักดิ์ ดันติวิวัฒน์ ผู้อำนวยการของโจทก์ดำเนินคดีนี้ เมื่อนายมณฑุศักดิ์ ไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ นายอำนาจ ชัมภลชิต รองผู้อำนวยการปฏิบัติหน้าที่รักษาการ แทนผู้อำนวยการของโจทก์ ไม่มีอำนาจดำเนินคดีแทนโจทก์ไปด้วย โจทก์จึงไม่มีอำนาจฟ้อง และโจทก์ไม่มีอำนาจฟ้องจำเลยที่ ๑๒ ที่ ๒๐ ถึงที่ ๒๓ ที่ ๒๗ และที่ ๒๘ เนื่องจาก จำเลยดังกล่าวมิได้เข้าไปยึดถือครอบครองแผ้วถาง หรือทำให้สวนป่าในที่ดินพิพาทเสียหาย ส่วนจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๑๑ ที่ ๑๓ ถึงที่ ๑๙ ที่ ๒๔ ถึงที่ ๒๖ และที่ ๒๙ ถึงที่ ๓๑ ได้เข้าครอบครองทำประโยชน์ในที่ดินพิพาทมาก่อนโจทก์เข้าปลูกสร้างสวนป่า เมื่อเกิดข้อ พิพาทและมีการร้องเรียนผ่านหน่วยงานราชการต่างๆ จนต่อมาคณะกรรมการอำนาจการ เพื่อแก้ไขปัญหาของเครือข่ายปฏิรูปที่ดินแห่งประเทศไทย ซึ่งมีนายกรัฐมนตรีเป็นประธาน กรรมการได้มีมติผ่อนผันให้ราษฎรอยู่อาศัยและทำกินในที่ดินสวนป่าพิพาทไปพลางก่อน นอกจากนั้นรัฐบาลยังมีนโยบายออกโฉนดชุมชนเพื่อจัดที่ดินของรัฐรวมทั้งที่ดินพิพาทให้ ราษฎรได้เข้าทำประโยชน์เพื่อพัฒนาที่ดินอีกด้วย ซึ่งขณะนี้อยู่ระหว่างดำเนินการ เมื่อจำเลย- ที่ ๑ ถึงที่ ๑๑ ที่ ๑๓ ถึงที่ ๑๙ ที่ ๒๔ ถึงที่ ๒๖ และที่ ๒๙ ถึงที่ ๓๑ เข้าครอบครอง ทำประโยชน์ในที่ดินสวนป่าที่พิพาทมาก่อน ประกอบกับมีนโยบายของรัฐผ่อนปรนให้ราษฎร ทำกินในที่ดินดังกล่าวต่อไป โจทก์จึงไม่อาจขับไล่จำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๑๑ ที่ ๑๓ ถึงที่ ๑๙ ที่ ๒๔ ถึงที่ ๒๖ และที่ ๒๙ ถึงที่ ๓๑ ออกจากที่ดินพิพาทได้ ขอให้ยกฟ้อง

ระหว่างพิจารณา โจทก์ขอถอนฟ้องจำเลยที่ ๓๐ ศาลชั้นต้นมีคำสั่งอนุญาต และให้จำหน่ายคดีเฉพาะจำเลยที่ ๓๐ ออกเสียจากสารบบความ

ศาลชั้นต้นพิจารณาแล้วพิพากษาให้จำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๒๙ และที่ ๓๑

- ๕ -

พร้อมบริวารออกจากสวนป่าคอนสารแปลงปลูกป่าปี ๒๕๒๒ (๒๕๕๐) ซึ่งอยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติป่าภูซำผักหนามในท้องที่ตำบลโนนคูณ ตำบลห้วยยาง และตำบลทุ่งพระ อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ ตามแผนที่พิพาทเอกสารท้ายฟ้องหมายเลข ๕ กับให้รื้อถอนสิ่งปลูกสร้างและต้นไม้ที่จำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๒๙ และที่ ๓๑ และบริวารได้ปลูกไว้ในพื้นที่พิพาทและปรับสภาพพื้นที่สวนป่าให้กลับคืนสู่สภาพเดิม และห้ามจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๒๙ และที่ ๓๑ พร้อมบริวารเข้าเกี่ยวข้องกับพื้นที่สวนป่าคอนสารทั้งหมดอีกต่อไป กับให้จำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๒๙ และที่ ๓๑ ร่วมกันใช้ค่าฤชาธรรมเนียมแทนโจทก์โดยกำหนดค่าทนายความ ๑๐,๐๐๐ บาท

จำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๒๙ และที่ ๓๑ อุทธรณ์

ระหว่างพิจารณาของศาลอุทธรณ์ภาค ๓ จำเลยที่ ๓๑ ถึงแก่ความตาย โจทก์ยื่นคำร้องขอให้เรียกนายสังคม เตชประกอบ ทายาทของจำเลยที่ ๓๑ เข้าเป็นคู่ความแทน ศาลอุทธรณ์ภาค ๓ อนุญาต

ศาลอุทธรณ์ภาค ๓ แผนกคดีสิ่งแวดล้อมตรวจสำนวนประชุมปรึกษาแล้วข้อเท็จจริงที่คู่ความมิได้โต้เถียงกันในชั้นนี้รับฟังเป็นยุติได้ว่า โจทก์เป็นนิติบุคคลประเภทองค์การของรัฐจัดตั้งขึ้นตามพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ พ.ศ. ๒๔๙๙ มีวัตถุประสงค์ประกอบธุรกิจเกี่ยวกับอุตสาหกรรมป่าไม้และอื่นๆ ตามพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งเอกสารหมาย จ. ๑ มีนายมนูญศักดิ์ ตันตวิวัฒน์ เป็นผู้อำนวยการ มีอำนาจและหน้าที่บริหารงานของโจทก์ขณะโจทก์ยื่นฟ้องคดีนี้นายมนูญศักดิ์ลาไปต่างประเทศ นายอำนาจ ชัมภลลิขิต รองผู้อำนวยการรักษาการแทนผู้อำนวยการ ได้แต่งตั้งทนายความยื่นฟ้องแทนโจทก์เมื่อวันที่ ๑๒ มิถุนายน ๒๕๑๖ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้ออกกฎ

- ๖ -

กระทรวง ฉบับที่ ๕๓๘ (พ.ศ. ๒๕๑๖) กำหนดให้ป่าภูซำผักหนามในท้องที่ตำบลโนนคูณ ตำบลห้วยยาง และตำบลทุ่งพระ อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ เป็นป่าสงวนแห่งชาติ ตามสำเนากฎกระทรวงเอกสารหมายเลข จ. ๕ โจทก์เริ่มเข้าปลูกสร้างสวนป่าในป่าสงวนแห่งชาติ ป่าภูซำผักหนามมาตั้งแต่ปี ๒๕๒๑ เป็นต้นมา ต่อมาปี ๒๕๓๘ กรมป่าไม้ทำบันทึกมอบหมายให้ โจทก์เป็นผู้ดูแลและบำรุงรักษาตลอดจนใช้ประโยชน์ป่าสงวนแห่งชาติป่าภูซำผักหนาม ตามสำเนา บันทึกข้อตกลงเอกสารหมายเลข จ. ๔ เมื่อปี ๒๕๕๐ โจทก์นำต้นยูคาลิปตัสมาปลูกสร้างสวนป่า ในป่าสงวนแห่งชาติดังกล่าวในท้องที่ตำบลทุ่งพระบนเนื้อที่ ๔,๔๐๑ ไร่ เรียกว่าสวนป่า คอนสาร ซึ่งเป็นแปลงปลูกป่า ปี ๒๕๒๒ (๒๕๕๐) ต่อมาวันที่ ๑๗ กรกฎาคม ๒๕๕๒ จำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๑๑ ที่ ๑๓ ถึงที่ ๑๕ ที่ ๒๔ ถึงที่ ๒๖ ที่ ๒๙ และที่ ๓๑ กับพวก รวมประมาณ ๒๐๐ คน ได้เข้าไปในสวนป่าดังกล่าว และยึดถือครอบครองเนื้อที่ประมาณ ๘๔ ไร่ อันเป็นที่ดินพิพาท โดยปลูกเพิงพักอาศัยไม่น้อยกว่า ๕๐ หลัง นำพืชล้มลุก และไม้ยืนต้นมาปลูกลงไว้ระหว่างแนวต้นยูคาลิปตัสของโจทก์ และจัดตั้งเป็นชุมชนขึ้นชื่อว่า ชุมชนบ้านบ่อแก้ว ปรากฏตามพื้นที่ในกรอบเส้นสีดำในแผนที่ภาพถ่ายทางอากาศ เอกสารหมายเลข จ. ๖ และภาพถ่ายหมายเลข จ. ๗ ถึง จ. ๑๐ ก่อนเกิดเหตุดังกล่าวมีราษฎร ร้องเรียนต่อนายอำเภอคอนสารว่า ที่ดินพิพาทที่โจทก์ปลูกสร้างสวนป่าได้ปลูกทับที่ดินของ ราษฎร ต่อมาวันที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๓๔ ผู้ว่าราชการจังหวัดชัยภูมิมีคำสั่งตั้งคณะกรรมการ พิจารณาปัญหากรณีราษฎรร้องเรียนดังกล่าว ตามสำเนาคำสั่งเอกสารหมายเลข ล. ๒ คณะทำงาน ชุดดังกล่าวได้ประชุม และมีมติว่าการปลูกสร้างสวนป่าของโจทก์ทับที่ดินราษฎร และให้ยกเลิก สวนป่า ตามสำเนารายงานการประชุมเอกสารหมายเลข ล. ๓๐ หลังจากนั้นคณะกรรมการ

- ๗ -

สิทธิมนุษยชนแห่งชาติได้พิจารณาปัญหาดังกล่าวด้วย และมีมติให้รัฐบาลมีคำสั่งยกเลิกสวนป่าคอนสารเช่นกัน ตามรายงานผลการตรวจสอบของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ เอกสารหมายเลข ๓๒ ครั้นวันที่ ๑๑ มีนาคม ๒๕๕๒ คณะกรรมการอำนวยการเพื่อแก้ไขปัญหาของเครือข่ายปฏิรูปที่ดินแห่งประเทศไทยได้ประชุม และมีมติให้ผ่อนผันให้ราษฎรได้อาศัยและทำกินบนที่ดินที่ราษฎรพิพาทกับรัฐไปพลางก่อน ตามสำเนารายงานการประชุม เอกสารหมายเลข ๑๕ จำเลยที่ ๒๐ เป็นกรรมการของคณะกรรมการอำนวยการเพื่อแก้ไขปัญหาของเครือข่ายปฏิรูปที่ดินแห่งประเทศไทย ตามสำเนาคำสั่งนายกรัฐมนตรีที่ ๗๑/๒๕๕๒ เอกสารหมายเลข ๕๒ เป็นคณะทำงานผู้ช่วยเลขานุการในคณะทำงานแก้ไขปัญหาราษฎรที่ปลูกป่าทับที่ดินทำกิน ตามสำเนาคำสั่งอำเภอคอนสารที่ ๖๑/๒๕๔๘ เอกสารหมายเลข ๕๗ และเป็นอนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการในคณะอนุกรรมการแก้ไขปัญหากเกี่ยวกับที่ดินในเขตอุทยานแห่งชาติป่าสงวนแห่งชาติ และที่ป่าไม้อื่นๆ ที่อยู่ในความรับผิดชอบของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ซึ่งจำเลยที่ ๒๘ ก็เป็นอนุกรรมการในคณะอนุกรรมการชุดนี้ด้วย ตามสำเนาคำสั่งคณะกรรมการอำนวยการเพื่อแก้ไขปัญหาของเครือข่ายปฏิรูปที่ดินแห่งประเทศไทยที่ ๑/๒๕๕๒ เรื่องแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเอกสารหมายเลข ๓๑ นอกจากนั้น จำเลยที่ ๒๘ และจำเลยที่ ๒๑ และที่ ๒๗ เป็นผู้ช่วยในคณะทำงานของจำเลยที่ ๒๐ ด้วย

คดีมีปัญหาคือต้องวินิจฉัยตามอุทธรณ์ของจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๒๘ และที่ ๓๑ ข้อแรกว่า นายอำนาจมีอำนาจดำเนินคดีแทนโจทก์หรือไม่ ที่จำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๒๘ และที่ ๓๑ อุทธรณ์ว่า โจทก์มีคณะกรรมการบริหารกิจการเป็นผู้ควบคุมการทำงานของโจทก์ และคณะกรรมการดังกล่าวมีอำนาจแต่งตั้งผู้อำนวยการและรองผู้อำนวยการของโจทก์ แต่คณะกรรมการ

- ๘ -

ดังกล่าวมิได้มอบหรือให้อำนาจผู้อำนวยการหรือรองผู้อำนวยการมีอำนาจฟ้องหรือต่อสู้คดีแทนโจทก์ได้ และตามกฎหมาย หรือระเบียบข้อบังคับของโจทก์ก็ไม่ได้ให้อำนาจผู้อำนวยการหรือรองผู้อำนวยการโจทก์ดำเนินคดีแทนโจทก์ได้โดยตรงด้วย เมื่อนายมณูญศักดิ์ไม่อยู่หรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ นายอำนาจซึ่งเป็นรองผู้อำนวยการจึงไม่มีอำนาจฟ้องหรือดำเนินคดีแทนโจทก์ นั้น เห็นว่า ตามพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การโจทก์เอกสารหมาย จ. ๑ ได้กำหนดอำนาจและหน้าที่ของคณะกรรมการบริหารกิจการโจทก์ไว้ในมาตรา ๑๕ และกำหนดอำนาจหน้าที่ของผู้อำนวยการไว้ในมาตรา ๑๙ ซึ่งตามกฎหมายจัดตั้งโจทก์ดังกล่าวมิได้กำหนดว่าคณะกรรมการบริหารกิจการโจทก์จะต้องเป็นผู้อนุมัติหรือให้ความยินยอมแก่ผู้อำนวยการในการฟ้องหรือต่อสู้คดีแทนโจทก์ หรือผู้อำนวยการจะต้องขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการบริหารกิจการของโจทก์ในการดำเนินการดังกล่าวเสียก่อน และไม่ปรากฏว่ามีระเบียบหรือข้อบังคับของโจทก์กำหนดว่าผู้อำนวยการไม่มีอำนาจฟ้อง หรือต่อสู้คดีแทนโจทก์ด้วย ดังนั้น การฟ้องหรือต่อสู้คดีแทนโจทก์จึงเป็นอำนาจโดยทั่วไปของผู้อำนวยการของโจทก์ที่จะมีอำนาจทำได้ มิฉะนั้นกฎหมายหรือระเบียบข้อบังคับของโจทก์ย่อมต้องจำกัดอำนาจผู้อำนวยการดังกล่าวไว้แล้ว เมื่อนายมณูญศักดิ์ในฐานะผู้อำนวยการมีอำนาจและหน้าที่จัดการ และดำเนินกิจการของโจทก์ให้เป็นไปตามนโยบายและระเบียบข้อบังคับของโจทก์โดยเรียบร้อย นายมณูญศักดิ์ซึ่งเป็นผู้แทนของโจทก์อันเป็นนิติบุคคลจึงมีอำนาจฟ้องหรือดำเนินคดีอันเกี่ยวข้องกับกิจการของโจทก์ได้ ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๗๐ เมื่อนายมณูญศักดิ์ไม่อยู่หรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ นายอำนาจในฐานะรองผู้อำนวยการรักษาการแทนผู้อำนวยการย่อมมีอำนาจและหน้าที่อย่างเดียวกับผู้อำนวยการ ตามพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การโจทก์

มาตรา ๒๑ ให้อำนาจไว้ ดังนั้น นายอำนาจจึงมีอำนาจฟ้องและดำเนินคดีแทนโจทก์ได้ ศาลชั้นต้นวินิจฉัยปัญหาข้อนี้มาชอบแล้ว

ปัญหาต้องวินิจฉัยตามอุทธรณ์ของจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๒๙ และที่ ๓๑ ข้อต่อไปว่า จำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๒๙ และที่ ๓๑ กระทำละเมิดต่อโจทก์หรือไม่ จะได้วินิจฉัยข้อกล่าวอ้างของจำเลยที่ ๑๒ ที่ ๒๐ ถึงที่ ๒๓ ที่ ๒๗ และที่ ๒๘ เสียก่อนว่า จำเลยที่ ๑๒ ที่ ๒๐ ถึงที่ ๒๓ ที่ ๒๗ และที่ ๒๘ ได้ร่วมกับจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๑๑ ที่ ๑๓ ถึงที่ ๑๙ ที่ ๒๔ ถึงที่ ๒๖ ที่ ๒๙ และที่ ๓๑ และพวกเข้าไปอยู่ในที่ดินพิพาทหรือไม่ โจทก์มีนายประกาศิต ปริมา และนายชาญณรงค์ อินทนนท์ มาเป็นพยานเบิกความในทำนองเดียวกันว่า ภายหลังจากที่ราษฎรประมาณ ๒๐๐ คน บุกรุกเข้าไปในสวนป่าคอนสาร และชนไม้เสาปูน ต้นหญ้าคา และเต็นท์ผ้าใบ เข้าไปปลูกสร้างที่พักอาศัย และนำต้นไม้ เช่น กล้วย และไผ่ ปลูกลงบนที่ดินพิพาท โดยจัดตั้งเป็นชุมชน และตั้งด่านตรวจการเข้าออกของเจ้าหน้าที่ของโจทก์แล้ว นายประกาศิตเข้าไปสอบถามราษฎรดังกล่าว และได้ความจากราษฎรเหล่านั้นว่าเหตุที่เข้าไปอยู่ในที่ดินพิพาทเพื่อรอฟังคำตอบจากนายกรัฐมนตรีที่ราษฎรขอให้ยกเลิกสวนป่าคอนสาร และออกโฉนดชุมชนเพื่อให้ราษฎรเข้าทำกินในที่ดินดังกล่าวได้ นายประกาศิตจึงนำความไปแจ้งเจ้าพนักงานตำรวจ และพยานทั้งสองได้ตั้งจุดสังเกตการณ์รอบสวนป่าที่เกิดเหตุวันละ ๓ จุด ตรวจดูคนเข้าออกสวนป่าดังกล่าว พบว่า จำเลยที่ ๑๒ ที่ ๒๐ ถึงที่ ๒๓ ที่ ๒๗ และที่ ๒๘ ได้เข้าไปบริเวณที่ดินพิพาทบ่อยครั้ง เกินวิสัยและความจำเป็นที่ต้องเข้าไป และจำเลยที่ ๒๐ และที่ ๒๑ มีบทบาทเป็นผู้นำชุมชนที่เข้าไปในที่ดินพิพาทอีกด้วย เห็นว่า นายประกาศิตเป็นหัวหน้าสวนป่าคอนสารที่

- ๑๐ -

เกิดเหตุในขณะที่เกิดเหตุ ส่วนนายชาญณรงค์เป็นผู้จัดการสำนักงานอนุรักษ์และพัฒนาสวนป่า นครราชสีมาของโจทก์และเป็นผู้บังคับบัญชาของนายประกาศิต พยานโจทก์ทั้งสองปากนี้ จึงมีหน้าที่ในการควบคุมดูแลสวนป่าที่เกิดเหตุ โดยเฉพาะนายประกาศิตเป็นผู้อยู่ในพื้นที่ และอยู่ใกล้ชิดกับที่ดินพิพาท ทั้งมีหน้าที่ตรวจสอบ ควบคุมดูแลมิให้ผู้หนึ่งผู้ใดเข้าไปใน ที่ดินพิพาท เพื่อรบกวนการครอบครองที่ดินของโจทก์ที่ปลูกสร้างสวนป่าด้วย ประกอบกับ หลังเกิดเหตุพยานโจทก์ทั้งสองปากนี้มีโอกาสพูดคุยกับราษฎรที่บุกรุกเข้าไปบริเวณที่ดิน พิพาท และเฝ้าดูการกระทำของราษฎรดังกล่าว พยานโจทก์ทั้งสองปากนี้ย่อมต้องทราบว่า บุคคลที่บุกรุกเข้าไปในที่ดินพิพาทเป็นใครและมีพฤติการณ์อย่างไรบ้าง พยานโจทก์ดังกล่าว ไม่เคยมีสาเหตุโกรธเคืองกับจำเลยที่ ๑๒ ที่ ๒๐ ถึงที่ ๒๓ ที่ ๒๗ และที่ ๒๘ มาก่อน อันอาจเป็นเหตุให้เบิกความปรักปรำใส่ร้ายจำเลยดังกล่าว คำเบิกความจึงมีน้ำหนักรับฟังได้ นอกจากนั้นโจทก์ยังมีภาพถ่ายตามหมาย จ. ๘ จ. ๒๑ และ จ. ๓๐ แสดงภาพที่จำเลยที่ ๑๒ และที่ ๒๒ กับพวกกำลังขนต้นกล้วยเข้าไปในที่ดินพิพาท และร่วมกับพวกชุมนุมกันอยู่ ในที่ดินดังกล่าวมานำสืบประกอบด้วย ส่วนจำเลยที่ ๒๓ ก็เบิกความตอบทนายโจทก์ถาม คำรับว่า จำเลยที่ ๒๓ ได้เข้าไปในที่ดินพิพาทหลายครั้ง แม้จำเลยที่ ๒๒ และที่ ๒๓ จะได้รับแต่งตั้งจากนายอำเภอคอนสารให้เป็นคณะทำงานแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของ ราษฎรอำเภอคอนสารเกี่ยวกับปัญหาที่ดินในฐานะตัวแทนของราษฎรที่มีปัญหาตามคำสั่ง เอกสารหมาย ล. ๔๖ ก็เป็นคณะทำงานแก้ไขปัญหากรณีที่ดินบริเวณพื้นที่ห้วยโป่งและ ลำซุน้อยซึ่งไม่เกี่ยวข้องกับที่ดินพิพาทแต่อย่างไร ส่วนจำเลยที่ ๒๐ ที่ ๒๑ ที่ ๒๗ และ ที่ ๒๘ นั้น จำเลยทั้งสี่คนดังกล่าวนี้ได้ยื่นคำให้การรับว่าจำเลยที่ ๒๑ ที่ ๒๗ และที่ ๒๘

- ๑๑ -

เป็นเลขานุการของจำเลยที่ ๒๐ และจำเลยที่ ๒๐ ก็เบิกความว่าจำเลยดังกล่าวเป็นผู้ช่วยและคณะทำงานของจำเลยที่ ๒๐ ในการแก้ไขปัญหาของเครือข่ายปฏิรูปที่ดินแห่งประเทศไทย และจำเลยที่ ๒๐ ร่วมกับจำเลยที่ ๒๑ ที่ ๒๗ และที่ ๒๘ ได้เข้าไปในที่ดินพิพาท ส่วนที่จำเลยที่ ๒๐ รวมทั้งจำเลยที่ ๒๘ อ้างว่าได้เข้าไปในฐานะคณะกรรมการแก้ไขปัญหาดินที่ได้รับแต่งตั้งนั้น เห็นว่า แม้ข้อเท็จจริงจะปรากฏว่า จำเลยที่ ๒๐ ได้รับแต่งตั้งจากนายกรัฐมนตรีให้เป็นคณะกรรมการอำนวยการเพื่อแก้ไขปัญหาของเครือข่ายปฏิรูปที่ดินแห่งประเทศไทยตามเอกสารหมายเลข ล. ๕๒ และโดยคำสั่งดังกล่าวจำเลยที่ ๒๐ ได้รับแต่งตั้งเป็นคณะอนุกรรมการในชุดคณะกรรมการแก้ไขปัญหาดินที่สาธารณประโยชน์ ที่ดินเอกชนปล่อยทิ้งร้าง และเหมืองแร่ และเป็นอนุกรรมการ และผู้ช่วยเลขานุการในชุดคณะอนุกรรมการแก้ไขปัญหาดินเกี่ยวกับที่ดินในเขตอุทยานแห่งชาติ ป่าสงวนแห่งชาติ และที่ป่าไม้อื่นๆ ที่อยู่ในความรับผิดชอบของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของเครือข่ายปฏิรูปที่ดินแห่งประเทศไทย และจำเลยที่ ๒๘ ได้รับแต่งตั้งเป็นคณะอนุกรรมการชุดนี้ด้วย ตามสำเนาคำสั่งเอกสารหมายเลข ล. ๓๑ ก็ตาม แต่คำสั่งแต่งตั้งดังกล่าวเป็นการตั้งคณะกรรมการอำนวยการและคณะอนุกรรมการเพื่อแก้ไขปัญหาดินของเครือข่ายปฏิรูปที่ดินทั่วประเทศ ซึ่งมีหน้าที่กำหนดนโยบาย แนวทางมาตรการเร่งรัดดำเนินการแก้ไข ตลอดจนตรวจสอบข้อเท็จจริงและเชิญหน่วยงานหรือเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องมาชี้แจงข้อเท็จจริงให้ทราบ ตามคำสั่งดังกล่าวไม่ใช่การตั้งคณะกรรมการอำนวยการหรือคณะอนุกรรมการเพื่อแก้ไขปัญหาดินพิพาทโดยตรง ทั้งการทำงานตามคำสั่งแต่งตั้งดังกล่าวเป็นการกระทำในรูปของคณะกรรมการหรือคณะอนุกรรมการทั้งคณะมิใช่เป็นการทำงานเฉพาะตัวของกรรมการหรืออนุกรรมการคนใดคนหนึ่งเท่านั้น ข้อเท็จจริงตามทาง

- ๑๒ -

นำสืบของจำเลยที่ ๒๐ และที่ ๒๘ ก็ไม่ปรากฏว่าในวันเกิดเหตุจำเลยที่ ๒๐ และที่ ๒๘ กับพวกได้เข้าไปในบริเวณที่ดินพิพาทเพื่อค้นหาข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาดินพิพาท ทั้งจำเลยที่ ๒๐ และที่ ๒๘ ก็ไม่มีพยานหลักฐานมานำสืบให้เห็นได้ว่าการเข้าไปในที่ดินพิพาทเป็นการกระทำตามคำสั่ง หรือมติที่ประชุมคณะกรรมการอำนวยการหรือคณะอนุกรรมการชุดดังกล่าวด้วย ส่วนที่จำเลยที่ ๒๐ ได้รับแต่งตั้งจากนายอำเภอคอนสารให้เป็นคณะทำงานแก้ไขปัญหาราษฎร กรณีปลุกป่าทับที่ดินทำกิน ตามสำเนาคำสั่งเอกสารหมายเลข ล. ๕๗ ก็เป็นการแต่งตั้งคณะทำงานเมื่อวันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๔๘ ซึ่งคณะทำงานชุดนี้ได้ประชุมกันเมื่อวันที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๕๐ และมีมติว่ากรณีสวนป่าคอนสารไม่มีประเด็นในการพิจารณาต่อไป คงเป็นเพียงการประสานงานร่วมกับทางจังหวัดเพื่อดำเนินการติดตามแก้ไขปัญหาดังกล่าวต่อไปเท่านั้น ตามสำเนารายงานการประชุมเอกสารหมายเลข ล. ๕๘ หน้า ๑๔ เป็นข้อแสดงว่านับแต่การประชุมของคณะทำงานในวันดังกล่าวแล้ว คณะทำงานชุดนี้ไม่มีการตรวจสอบข้อเท็จจริงหรือประชุมเพื่อแก้ไขปัญหาดินพิพาทอีก เมื่อการประชุมของคณะทำงานชุดดังกล่าวเสร็จสิ้นไปก่อนวันเกิดเหตุกรณีการที่จำเลยที่ ๒๐ ร่วมกับพวกเข้าไปในที่ดินพิพาทซึ่งเกิดขึ้นภายหลังการประชุมดังกล่าว จำเลยที่ ๒๐ จึงไม่อาจอ้างว่าเป็นการเข้าไปหาข้อเท็จจริงเพื่อใช้ประชุมในการแก้ไขปัญหาดังกล่าวของคณะทำงานได้ ประกอบกับจำเลยที่ ๒๐ เบิกความตอบโจทก์ถามค้านรับว่า จำเลยที่ ๒๐ เป็นคณะอนุกรรมการทำงานของเครือข่ายปฏิรูปที่ดินแห่งประเทศไทย และกลุ่มชาวบ้านที่เข้าไปในที่ดินพิพาทเป็นกลุ่มชาวบ้านเครือข่ายปฏิรูปที่ดินแห่งประเทศไทย โดยต่างฝ่ายต่างเป็นเครือข่ายซึ่งกันและกัน ย่อมแสดงว่าจำเลยที่ ๒๐ มีส่วนได้เสียและเกี่ยวข้องกับผู้กลุ่มชาวบ้านที่เข้าไปใน

- ๑๓ -

ที่ดินพิพาท จึงมีเหตุให้น่าเชื่อว่าจำเลยที่ ๒๐ ร่วมกับกลุ่มชาวบ้านดังกล่าวเข้าไปในที่ดินพิพาท ส่วนจำเลยที่ ๒๑ ที่ ๒๗ และที่ ๒๘ เมื่อจำเลยดังกล่าวเป็นเลขานุการ และผู้ช่วยในคณะทำงานของจำเลยที่ ๒๐ เมื่อจำเลยที่ ๒๐ เข้าไปอยู่ในที่ดินพิพาท จำเลยดังกล่าวย่อมจะต้องติดตามจำเลยที่ ๒๐ เข้าไปอยู่ในที่ดินพิพาทด้วย พยานหลักฐานของจำเลยที่ ๑๒ ที่ ๒๐ ถึงที่ ๒๓ ที่ ๒๗ และที่ ๒๘ จึงไม่มีน้ำหนักดีไปกว่าพยานหลักฐานของโจทก์ ข้อเท็จจริงฟังได้ว่า จำเลยที่ ๑๒ ที่ ๒๐ ถึงที่ ๒๓ ที่ ๒๗ และที่ ๒๘ ร่วมกับจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๑๑ ที่ ๑๓ ถึงที่ ๑๕ ที่ ๒๔ ถึงที่ ๒๖ ที่ ๒๘ และที่ ๓๑ และพวก เข้าไปอยู่ในที่ดินพิพาท ในปัญหาว่าจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๒๘ และที่ ๓๑ กระทำละเมิดต่อโจทก์หรือไม่ เห็นว่า ที่ดินพิพาทเป็นส่วนหนึ่งของที่ป่าสงวนแห่งชาติป่าภูข่าผักหนามตามพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ มาตรา ๑๓ ทวิ วรรคหนึ่ง กำหนดให้อธิบดีกรมป่าไม้ โดยการอนุมัติจากรัฐมนตรีมีอำนาจอนุญาต และประกาศกำหนดเขตป่าสงวนแห่งชาติให้ทางราชการหรือองค์การของรัฐที่ขอใช้ประโยชน์ เมื่อโจทก์ได้รับอนุญาตจากกรมป่าไม้ให้เข้าปลูกสร้างสวนป่าบริเวณที่ดินพิพาท โจทก์จึงมีสิทธิยึดถือครอบครอง เข้าทำประโยชน์ และหวงกันมิให้ราษฎร หรือผู้หนึ่งผู้ใดเข้ารบกวนการครอบครองทำประโยชน์ในที่ดินพิพาทได้ การที่จำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๒๘ และที่ ๓๑ บุกรุกเข้าไปปลูกเพิงพักและต้นไม้ในที่ดินพิพาท โดยไม่ได้รับอนุญาตจากโจทก์ก่อน จึงเป็นการรบกวนการครอบครองที่ดินของโจทก์ อันเป็นการทำละเมิดต่อโจทก์ และทำให้โจทก์เสียหาย โจทก์มีอำนาจฟ้องขับไล่จำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๒๘ และที่ ๓๑ พร้อมบริวารออกจากที่ดินพิพาทได้ ข้อที่จำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๒๘ และที่ ๓๑ อ้างว่า จำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๒๘ และที่ ๓๑ กับพวกได้เข้าครอบครองและทำประโยชน์

- ๑๔ -

อยู่ในที่ดินพิพาทก่อนทางราชการประกาศให้ที่ดินพิพาทเป็นเขตป่าสงวนแห่งชาติ จำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๒๙ และที่ ๓๑ จึงได้สิทธิในที่ดินพิพาทนั้น เห็นว่า ตามพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ มาตรา ๑๒ บัญญัติว่า "บุคคลได้อ้างว่ามีสิทธิ หรือได้ทำประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติโดยอยู่ก่อนวันที่กฎกระทรวงกำหนดป่าสงวนแห่งชาตินั้นใช้บังคับ ให้ยื่นคำร้องเป็นหนังสือต่อนายอำเภอหรือปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอท้องที่ภายในกำหนดเก้าสิบวัน นับแต่วันที่กฎกระทรวงนั้นใช้บังคับ ถ้าไม่ยื่นคำร้องภายในกำหนดดังกล่าว ให้ถือว่าสละสิทธิหรือประโยชน์นั้น

คำร้องดังกล่าวในวรรคหนึ่งให้นายอำเภอหรือปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอท้องที่ส่งต่อไปยังคณะกรรมการสำหรับป่าสงวนแห่งชาตินั้นโดยไม่ชักช้า

ความในวรรคหนึ่งมิให้ใช้บังคับแก่กรณีสิทธิในที่ดินที่บุคคลมีอยู่ตามประมวลกฎหมายที่ดิน " ตามบทบัญญัติกฎหมายดังกล่าวเป็นกรณีเมื่อมีบุคคลได้อ้างว่ามีสิทธิหรือได้ทำประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติอยู่ก่อนวันที่กฎกระทรวงกำหนดป่าสงวนแห่งชาตินั้นใช้บังคับ บุคคลนั้นก็สามารื่อยื่นคำร้องโดยอ้างในคำร้องว่า ตนเป็นผู้มีสิทธิ หรือได้ทำประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติอยู่ก่อนวันที่กฎกระทรวงกำหนดเป็นป่าสงวนแห่งชาตินั้นใช้บังคับ และเมื่อยื่นคำร้องดังกล่าวแล้ว ผลของการยื่นคำร้องจะเป็นไปตามมาตรา ๑๓ ของกฎหมายดังกล่าว คือเมื่อคณะกรรมการสำหรับป่าสงวนแห่งชาติได้รับคำร้องตามมาตรา ๑๒ แล้ว ให้สอบสวนตามคำร้องนั้น ถ้าปรากฏว่าผู้ร้องได้เสียสิทธิหรือเสื่อมเสียประโยชน์อย่างใดๆ ก็ให้คณะกรรมการพิจารณากำหนดค่าทดแทนให้ตามที่เห็นสมควร หากทำให้ผู้ร้องมีสิทธิครอบครองหรือมีกรรมสิทธิ์ในที่ดินแต่อย่างใดไม่ แต่ตามมาตรา ๑๒ มีข้อยกเว้น

- ๑๕ -

อยู่ในวรรคสามว่าการยื่นคำร้องดังกล่าวมิให้ใช้บังคับแก่กรณีสิทธิในที่ดินที่บุคคลมีอยู่ตามประมวลกฎหมายที่ดิน ซึ่งหมายความว่า หากผู้ร้องเป็นผู้ที่มีสิทธิครอบครองในที่ดินหรือมีกรรมสิทธิ์ในที่ดินโดยชอบด้วยกฎหมายตามประมวลกฎหมายที่ดินอยู่ก่อนแล้ว ก็ไม่จำเป็นต้องยื่นคำร้องภายในกำหนด ๙๐ วัน นับแต่วันที่กฎกระทรวงนั้นใช้บังคับ แต่ตามพยานหลักฐานที่จำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๒๙ และที่ ๓๑ นำสืบต่อผู้มาไม่ปรากฏว่า จำเลยดังกล่าวมีสิทธิในที่ดินพิพาทตามประมวลกฎหมายที่ดินมาก่อนที่มีกฎกระทรวงกำหนดป่าสงวนแห่งชาติใช้บังคับ แม้จำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๒๙ และที่ ๓๑ จะอ้างว่าตามบัญชีรายชื่อราษฎรที่ได้รับความเดือดร้อนจากการประกาศเขตป่าสงวนแห่งชาติที่เกิดเหตุ มีหลักฐานการเสียภาษีบำรุงท้องที่ และการแจ้งการครอบครองที่ดินมาก่อนที่กฎกระทรวงกำหนดป่าสงวนแห่งชาติใช้บังคับก็ตาม แต่เอกสารดังกล่าวหาใช่เอกสารที่แสดงการมีสิทธิในที่ดินตามประมวลกฎหมายที่ดินไม่ และไม่ปรากฏด้วยว่าที่ดินตามที่กล่าวอ้างดังกล่าวนั้นอยู่ในบริเวณที่ดินพิพาทด้วย ทั้งข้อเท็จจริงได้ความจากพยานจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๒๙ และที่ ๓๑ ปากนางสุวรรณ ดายภูเขียว เบิกความตอบทนายโจทก์ถามค้านด้วยว่า นายกล่อม บางขุนทด บิดาพยานมีที่ดินอยู่ในเขตสวนป่าคอนสารเนื้อที่ประมาณ ๑๐๐ ไร่ มีหลักฐานเป็นแบบแจ้งการครอบครอง (สค. ๑) และใบเสียภาษี (ภบ.ท. ๘) แต่เมื่อนายกล่อมนำที่ดินไปออกหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส. ๓) ทางราชการออก น.ส. ๓ ให้ในที่ดินเนื้อที่ ๑๔ ไร่เศษ ที่อยู่นอกเขตป่าสงวนแห่งชาติเท่านั้น ข้อกล่าวอ้างของจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๒๙ และที่ ๓๑ ดังกล่าวจึงฟังไม่ขึ้น ส่วนที่จำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๒๙ และที่ ๓๑ อุทธรณ์ว่าคณะรัฐมนตรีเคยมีมติผ่อนผันให้ราษฎรได้อยู่อาศัยและทำกินในที่ดินที่ราษฎรมีปัญหาข้อพิพาทกับรัฐไปพลางก่อนในระหว่างการดำเนินการแก้ไข

- ๑๖ -

ปัญหาของคณะกรรมการอำนวยการแก้ไขปัญหของเครือข่ายปฏิรูปที่ดินแห่งประเทศไทย ตามรายงานการประชุมเอกสารหมายเลข ๑๕ หรือ ล. ๕๒ คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ และที่ประชุมประชาคมตำบลทุ่งพระได้ตรวจสอบที่ดินพิพาทพบว่า ทางราชการประกาศเขตป่าสงวนแห่งชาติทับที่ดินทำกินของประชาชน และลงมติให้รัฐบาลยกเลิกสวนป่าที่เกิดเหตุ ตามมติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติและมติที่ประชุมประชาคมตำบลทุ่งพระ เอกสารหมายเลข ล. ๓๒ และ ล. ๓๔ และที่ประชุมคณะทำงานตรวจสอบข้อเท็จจริงกรณีสวนป่าคอนสารของอำเภอคอนสารได้ลงมติให้ยกเลิกเพิกถอนสวนป่าที่เกิดเหตุ ตามเอกสารหมายเลข ล. ๓๐ นั้น เห็นว่า มติคณะรัฐมนตรีและคณะกรรมการชุดต่างๆ ดังกล่าวไม่ใช่กฎหมาย แต่เป็นเพียงแนวทางการเสนอแนะให้มีการปฏิบัติเท่านั้น ซึ่งจะทำให้หรือไม่เพียงใด ก็ต้องเป็นไปตามกฎหมายในเรื่องนั้นๆ บัญญัติไว้ ซึ่งตามพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติฯ มาตรา ๗ กำหนดไว้ว่า การเปลี่ยนแปลงเขตหรือการเพิกถอนป่าสงวนแห่งชาติไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วนให้กระทำโดยออกเป็นกฎกระทรวง เมื่อไม่ปรากฏว่ารัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ซึ่งมีอำนาจออกกฎกระทรวงเปลี่ยนแปลงหรือยกเลิกเพิกถอนเขตป่าสงวนแห่งชาติ ได้ออกกฎกระทรวงให้ยกเลิกเขตป่าสงวนแห่งชาติบริเวณที่ดินพิพาท ที่ดินดังกล่าวจึงยังเป็นที่ป่าสงวนแห่งชาติที่จำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๒๙ และที่ ๓๑ ไม่อาจเข้าไปรบกวนสิทธิครอบครองของโจทก์ได้ ส่วนที่จำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๒๙ และที่ ๓๑ อ้างว่า การที่จำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๒๙ และที่ ๓๑ กับพวกเข้าไปในที่ดินพิพาทเป็นการใช้สิทธิตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๖๖, ๖๗ และ ๘๕ นั้น เห็นว่า บทบัญญัติมาตรา ๖๖ และ ๖๗ แห่งรัฐธรรมนูญดังกล่าวเพียงออกมารับรองสิทธิของบุคคลที่รวมตัวกัน

- ๑๗ -

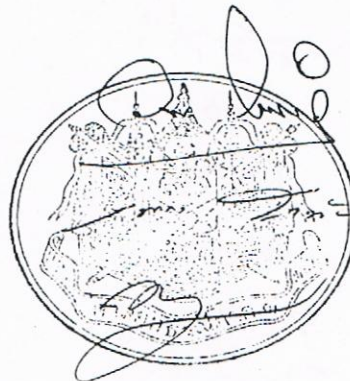
เป็นชุมชนหรือชุมชนท้องถิ่นมีสิทธิที่จะอนุรักษ์หรือบำรุงรักษา ตลอดจนใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ ซึ่งการกระทำดังกล่าวจะต้องอยู่ภายใต้บังคับของกฎหมายที่เกี่ยวข้อง และต้องไม่ก่อความเดือดร้อนเสียหายแก่บุคคลอื่นด้วย ส่วนมาตรา ๘๕ เป็นบทบัญญัติให้รัฐดำเนินนโยบายเกี่ยวกับที่ดินโดยการกระจายการถือครองที่ดินอย่างเป็นธรรมและดำเนินการให้เกษตรกรมีสิทธิในที่ดินเพื่อทำกิน ซึ่งการดำเนินการดังกล่าวย่อมต้องมีกฎหมายออกมารองรับเสียก่อน เมื่อไม่ปรากฏว่า ขณะนี้มีการออกกฎหมายกระจายการถือครองที่ดินออกมาบังคับใช้แล้ว จำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๒๙ และที่ ๓๑ จึงไม่อาจอ้างเอาสิทธิตามรัฐธรรมนูญดังกล่าวเพื่ออยู่ในที่ดินพิพาทที่โจทก์มีสิทธิครอบครองได้ ดังนั้น การที่จำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๒๙ และที่ ๓๑ บุกรุกเข้าไปในที่ดินพิพาทจึงเป็นการกระทำละเมิดต่อโจทก์ โจทก์มีอำนาจฟ้องขับไล่ได้ที่ศาลชั้นต้นพิพากษามานั้น ศาลอุทธรณ์ภาค ๓ แผนกคดีสิ่งแวดล้อมเห็นฟ้องด้วย อุทธรณ์ของจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๒๙ และที่ ๓๑ ทุกข้อฟังไม่ขึ้น

พิพากษายืน ให้จำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๒๙ และที่ ๓๑ ใช้ค่าทนายความในชั้นอุทธรณ์ ๑๐,๐๐๐ บาท แทนโจทก์.

นายวีรภัทร ไพบูลย์วัฒนกิจ

นายเพรา โพอุทัย

นายศุภร์ พิษิตวงศ์เลิศ

ค่ารับรองสำเนา.....	๕๐	บาท
ใบเสร็จรับเงินเลขที่.....	๖๑๕๕	เลขที่ ๗๔๐๖๒๗๕๘๐
๑๑๖๑ ๒๕๕๔		

